

سچ ہمیش سوز لے

ایواز طاہا

ايواز طاها

*اينسانين دوشونجه سي ديلده باش وئيرير. هابئله، اينسانين
وارليغي ديلده گئرچكلشديي زاماندا ان او، باشقا جانلىلاردان
سئچيلمه يه باشلايير. ارسطو اينسانين حئيوانلارا
اوستونلويونون باشليجا ندننى "نيطق" ده گوردو كده
يانيلمير.

*قاپالى توپلوم استعارى (يعنى شعر دىلى ايله) دانىشىر،
آچىق توپلوم ايسە، مجازى. بىز استعارى دانىشىقدان مجازى
دانىشىغا كئچمەلىيىك.

*صنعتىن باشلىجا گۈرەوي بىلگىلىنىدىرمك دئىيل،
ائتكىلىنىدىرمكدير. مسئلە بوراسىندادير: ياشامىن آرخاسىندا
حقيقى دنيا يۇخدور، حقيقىت ياشامىن اۋزوندەدير. صنعت اۋلاي
اۇلاراق ياشامي ياراديرسا، دئمك حقيقىت دە اۋنون
تۈرەمەسىدير.

*تارىخە جنسىيت گۇزويلە باخاركن بونو آيدىن گۇروروك:
قادىن، كىشىلرىن گۇزوندە دوغانىن سىمگەسىنە چئوريلير.
اينسان، دوغانى [طبيعىتى] جايناغىنا آير، كىشى ايسە
قادىنى. بونون اوزون كئچمىشى وار. قادىن، نئجە دئىەرلر،
اۋزونون دوغال كىملىيى ايله تارىخين يئتيرمەسىدير؛ قادىن
وارليغىنا گۇز يومولموش كىشىلرىن تارىخي.

*بىز باشقا بىر دىلدە كايناتدا اولدوغوموزو، وارلىغىمىزىن
اۋويندە اولدوغوموزو چىس ائدە بىلمەرىك. بو يالنىز آنا
دىلىندە باش وئره بىلر

*اونوتمايالىم: ياشام گلەجك كىمىدىر، اۋنجدەن يارانمايىب،
اۋنو عمللرىمىزلە يارادىرىق. ياشام وئرىلمىش دئىدل، اۋنجدە
موجودىتى يۇخدور، لحظه دە يارانىر. ياشامىن مادي گوجو
بىلىمدە، فلسفە دە، صنعت دە دىر.

*منجە، آنالىق قادىنىن لذت آلدىغى بىر وظيفە دىر، آما
كىشىلر بو وظيفەنى اىستەنىلن قەدر قودسالاشدىراندا، سانكى
بونو دئمك اىستەيىرلر: سن اوتور اوشاق دوغ، من توپلومو
يۇنەتەجەيم.

*دىل دوشونجه نىن آنلاتىم اورتامى، بىچىمى، ظرفى كىمى نظردە
توتولسا بىلە، اينسان وارلىغى نىن آنلامى دوشونجه دن دئيىل،
اوندان آسىلى دىر.

*تەكسلى شعر بوتون سسلرى باتىرماق ايستەيىر. دئورىم،
اوشاق لارىنى اودور. چۇخ سسلى شعر ايسە دىره نىش اۇجاغىنا سو
جالايىر.

*دىل مسئلەسى آزسايىلى سۇزلرلە ساھمانا سالىناسى دئيىل.
دىل دالغالى، اوج- بوجاقسىز بىر دنيز دىر.

*ادبىيات، شعرلە نثردن اولوشور. آنجاق توپلومدا تەجە شعر
يازىلىرسا، دئەمك، توپلوم گئرى قالىب.

*دىلى گلىشدىرىب زنگىنلشدىرمكەدە باش ووراجاغىمىز بىرىنجى
خزىنە قوتادغو بىلىك، ديوان-ى- لوغات التورك و دده قورقود

كىمى اثرلردىر. اوستە گل فولكلور و شىفاھى دىلى. لاکين
علمى و فلسفى دىلىن احتياجلارى باخىمىندان بونلارداكى سۆز
داغارجىغى اولدوقجا كىچىكدىر. بونا گۆره سۆز تۇرتىمى
قاچىلمازدىر.